

Memòria de gestió de
les reserves naturals des
Vedrà, es Vedranell i els
illots de Ponent.

2012

Sumari

1. Autoritat de gestió, Junta Rectora, Equip de Gestió de les Reserves Naturals	3
2. Pressupost 2012	9
3. Actuacions	13
3.1. Àrea de gestió per a la conservació	14
3.2. Àrea de desenvolupament socioeconòmic	17
3.3. Àrea d'ús públic	20
3.4. Àrea d'investigació i seguiment	32
3.5. Àrea de participació	38
3.6. Àrea de manteniment	40
3.7. Àrea de vigilància	43
3.8. Àrea d'administració	46
3.9. Àrea de planificació	49

1. Autoritat de gestió, Junta Rectora i Equip de Gestió de les Reserves Naturals

Foto: Genevieve Scholten

Autoritat de gestió 2012

President/a: Conseller/a de Medi Ambient

Gabriel Company Bauzà

Vicepresident/a: Director/a general de Medi Natural, Educació Ambiental i Canvi Climàtic

Neus Lliteras Reche

Representant de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori

José Maria Vicente Martorell (Director d'Espais de Natura Balear)

Representant del Consell Insular d'Eivissa

Josefa Costa Ramón (Consellera de Mobilitat, Interior i Medi Ambient)

Representant de l'Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia

Juan Francisco Ribas Martí (Regidor de Medi Ambient i Agricultura)

Junta Rectora 2012

President

Gabriel Company Bauzà, Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori

President delegat

Jaume Estarellas Fernández, tècnic Biodiversitat Consell Insular d'Eivissa, fins juny de 2012 quan presentà la seva dimissió

Vicepresidenta

Neus Lliteras Reche, directora general de Medi Natural, Educació Ambiental i Canvi Climàtic

Representant de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori

Titular: José Maria Vicente Martorell, director d'Espais de Natura Balear

Suplent: Mª Carmen de Roque Company, Cap de servei de Projectes d'Espais de Natura Balear

Representant de la Conselleria de Turisme i Esport

Titular: Jaime Martínez Lladrés, director general de Turisme

Suplent: Bernadí Seguí Coll, cap de servei Tècnic

Representant de la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats

Titular: Onofre Ferrer Riera, director general d'Ordenació, Innovació i Formació del Professorat

Suplent: Catalina Vidal Lladrés, cap del departament d'Atenció a la Diversitat, Formació Permanent del Professorat i Aprenentatge Permanent

Representant de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació

Titular: Teresa Palmer Tous, directora general d'Economia i Estadístiques

Suplent: Margarita Albertí Garau, cap del servei de Programació Econòmica

Representant de la Conselleria de Treball i Formació

Titular: Joana Mª Camps Bosch, directora general de Treball i Salut Laboral

Suplent: Pilar del Castillo Porcel, cap del departament de Relacions Laborals

Representant del Consell Insular d'Eivissa I

Titular: Josefa Costa Ramón, Consellera de Mobilitat, Interior i Medi Ambient

Suplent: Jaume Estarellas Fernández, tècnic de Biodiversitat

Representant del Consell Insular d'Eivissa II

Titular: Mariano Juan Guasch, Vicepresident del Consell Insular d'Eivissa

Suplent: Elba Montes Vadillo, tècnica de Biodiversitat

Representant de l'Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia

Titular: Juan Francisco Ribas Martí, regidor de Medi Ambient i Agricultura

Suplent: Marilina Ribas Cardona, regidora d'Economia, Hisenda i Festes

Representant dels propietaris de finques < 100 ha

Titular: Vicent Ribas Tur

Representant de les Associacions de Veïns

Titular: José Marí Cardona, Associació Veïns des Cubells (Sant Josep)

Representant dels propietaris de finques amb conveni amb la CMA

Titular: Enric Planells

Representant de la Unió de Cooperatives Agràries

Sense nomenament

Representant de la Societat Federada de Caçadors

Titular: Antonio Roig Tur, Societat de caçadors de Sant Josep

Suplent: José Tur Ribas

Representant de la Federació Balear de Caça

Titular: Antonio Mateo Galván

Representant de les Cofraries de Pescadors

Titular: José Antonio Castelló Ribas

Representant dels sindicats majoritaris

Sense nomenament

Representant de la Federació Balear d'Activitats Subaquàtiques

Titular: Xavier Mas Ferrà

Representant de la Universitat de les Illes Balears

Titular: Gabriel Moyà Niell

Suplent: Antonio Martínez Taberner

Representant associacions conservació de la naturalesa (utilitat pública)

Titular: Joan Carles Palerm, president del Grup d'Estudis de la Naturalesa

Suplent: Neus Prats Tur

Representant d'Agents turístics

Titular: Juan José Riera Ramón, president de la Federació Empresarial Hotelera d'Eivissa i Formentera

Suplent: Roberto Hortensius Portas, Vicepresident de la Federació Empresarial Hotelera d'Eivissa i Formentera

Representant de l'Administració Central

Titular: Enric Massutí Sureda, director Institut Espanyol d'Oceanografia

Suplent: Margarita Monjo Mir, secretaria general de la Direcció Insular

Expert en temes de conservació de la naturalesa I

Titular: Raül Luna Escarda, tècnic de Medi Ambient de l'Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia

Expert en temes de conservació de la naturalesa II

Titular: Diego Ponce Costa, tècnic de Medi Ambient de l'Ajuntament de Sant Antoni de Portmany

Expert en temes de Patrimoni Cultural

Titular: José M. López Garí, arqueòleg

Suplent: Lina Sansano Costa, Regidora de cultura de l'Ajuntament d'Eivissa

Secretari

Joan Torres Marí, director de les RRNN des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent

Equip de gestió

Director

Joan Torres Marí (fins el 28 de novembre, data en la que es va jubilar)

Tècnica superior

Virgínia Picorelli Sastre

Educadores ambientales

Marta Tur Riera

Catalina Torres Costa

Informadora

Helena Ribas Marí (des de 9 juliol)

Naturalista

Jorge Calvo Mínguez (fins el 5 de desembre, data en que fou acomiadat)

Vigilant Marí

José Vicente Ripoll Becerril

José Torres Costa (fins el 3 de gener, data en que finalitzà el seu contracte)

Brigada de manteniment

Capatàs: Pere Moreno Taltavull,

Treballadors de Biodiversitat:

Isard Polo Sánchez

Francisco Javier Cayetano Gómez (fins el 5 de desembre, data en que fou acomiadat)

La única informadora adscrita als dos espais protegits de Pitiüses va tenir una baixa de maternitat seguida d'una excedència i no es va incorporar fins a principis de juliol; aquesta plaça no fou coberta per una altra persona per la qual cosa no es varen poder fer moltes de les tasques d'informació durant la primera meitat de l'any.

L'equip de gestió assignat a les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent va patir a finals d'any una **reducció del 30 %** de la plantilla conseqüència d'una banda de la jubilació del director (plaça que no fou coberta) i de l'altra de l'acomiadament del naturalista i d'un dels integrants de la brigada de manteniment. Totes aquestes places han desaparegut ja que varen ser amortitzades.

Estat de despeses 2012

ACTUACIÓ	Pressupost executat
Àrea de gestió per la conservació	
Programa de control de fauna introduïda	0
Subtotal	0
Àrea desenvolupament socioeconòmic	
Programa gestió recollida espart	0
Programa gestió pesca submarina	0
Subtotal	0
Àrea d'Ús Públic	
Programa interpretatiu i educatiu	0
Programa d'activitats públic general	992,45 €
Programa difusió ambiental	0
Programa exposició foto submarina	405,22 €
Programa comunicació	0
Subtotal	1.397,67 €
Àrea d'Investigació i seguiment	
Programa seguiment biodiversitat	0
Programa seguiment gavines	0
Programa foment investigació	0
Subtotal	0
Àrea de participació	
Programa Convocatòria Junta Rectora	0
Programa Convocatòria Aut. Gestió	0
Subtotal	0
Àrea de Manteniment	
<u>Vehicles:</u>	
Combustible	2.544,03 €
Assegurances	731,80 €
Reparacions	1.085,66 €
Remolc embarcació	108,90 €
Altres	0
<u>Embarcació:</u>	
Combustible	8.688,31 €

Assegurança	103,76 €
Reparacions	603,04 €
Altres	59,76 €
Programa Neteja Illots	0
Projecte adequació camí far	756,06 €
Subtotal	14.681,32 €
Àrea de Vigilància	
Programa de Vigilància	0
Programa Coordinació altres cossos	0
Subtotal	0
Àrea d'Administració	
Material fungible	1.400 €
Redacció memòria	250 €
Subtotal	1.650 €
Àrea d'Avaluació	
Programa d'avaluació d'activitats	0
Subtotal	0
TOTAL	17.729,59 €

Com es pot observar les despeses de l'any 2012 es corresponen bàsicament a l'àrea de logística, sense haver cap inversió directa en la gestió i conservació de l'espai natural protegit.

A conseqüència de les tarifes aplicables a les activitats per públic general, aprovades per Acord de Consell Directiu d'Espais de Natura Balear (BOIB Núm. 70, de 17 de maig de 2012 i BOIB 71 de 19 de maig de 2012), s'han generat uns **ingressos de 2.886 €**. Aquests ingressos es corresponen en les activitats per públic general (visites guiades, visites temàtiques i tallers) organitzades des de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent que es varen dur a terme entre juny i desembre.

3.1. Àrea de gestió per a la conservació

Foto: Genevieve Scholten.

L'àrea de gestió per la conservació contempla aquelles actuacions que tenen per objecte garantir la conservació de la biodiversitat a l'àmbit de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent.

3.1.1. Programa de control de fauna introduïda.

La presència de diverses espècies de fauna al·lòctona a alguns dels illots esdevé, ara per ara, una de les principals amenaces per a la riquesa faunística i florística de les Reserves. Especialment greu és la presència de ramats de cabres assilvestrades a l'illot des Vedrà on la vegetació, amb un nombre important d'endemismes i espècies d'interès, està molt afectada.

Campanya de control de rates.

Per a controlar la població de rates d'illa des Bosc, es mantingueren encara 10 trampes distribuïdes per tota la superfície de l'illot. En 2012 es varen fer dues revisions completes (en gener i juliol) i es va veure que no hi havia hagut consum.

Campanya de control de conills.

Una de les principals amenaces per la flora de s'Espartar és la presència de conills a l'illa. Per això, des de 2011 es realitzen tasques de control de la població coordinades des del COFIB (Consorti per la recuperació de la Fauna de les Illes Balears).

En 2012 tècnics del COFIB participaren en tres campanyes: febrer, juliol i agost. Es varen col·locar tot un seguit de llaços a les entrades de caus i llodrigueres..

Instal·lació i detall del sistema de llaç per captura de conills. Fotos: Jorge Calvo.

Amb el sistema de llaços es capturaren 86 conills que juntament amb les 7 captures fetes amb escopeta pels tècnics fan un total de **93 captures**. Cal assenyalar que les trampes no es deixen activades una vegada acabades les campanyes.

També es varen activar les trampes-gàbia però no hi va haver captures.

Seguiment de les poblacions de cabres des Vedrà.

Sempre que es fan sortides amb embarcació es comptabilitzen les cabres que es deixen veure per tal de tenir un cert seguiment. El màxim d'exemplars observats en aquest any des de la mar fou de 26 individus el dia 5 de gener.

El 20 de setembre es va fer un recompte exhaustiu a l'illot amb un resultat de **44 individus**, dels quals 2 acabaven de néixer i, fins i tot, encara duïen restes de la placenta.

Vinyeta còmica apareguda al Diario de Ibiza.

3.2. Àrea de desenvolupament socioeconòmic.

Foto: Virgínia Picorelli.

Aquesta àrea inclou les gestions relacionades amb els diferents usos i activitats que es duen a terme a l'espai natural protegit.

3.2.1. Programa de gestió de recollida d'espart.

La recollida de l'espart és una activitat autoritzable en l'àmbit de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent, tal i com es regula a l'article 34.4 del PORN.

A més d'emetre les corresponents autoritzacions per a la pràctica d'aquesta activitat, l'equip de gestió de les reserves participa en la seva difusió amb els tallers que organitza per a públic general.

Foto: Joan L. Colomar.

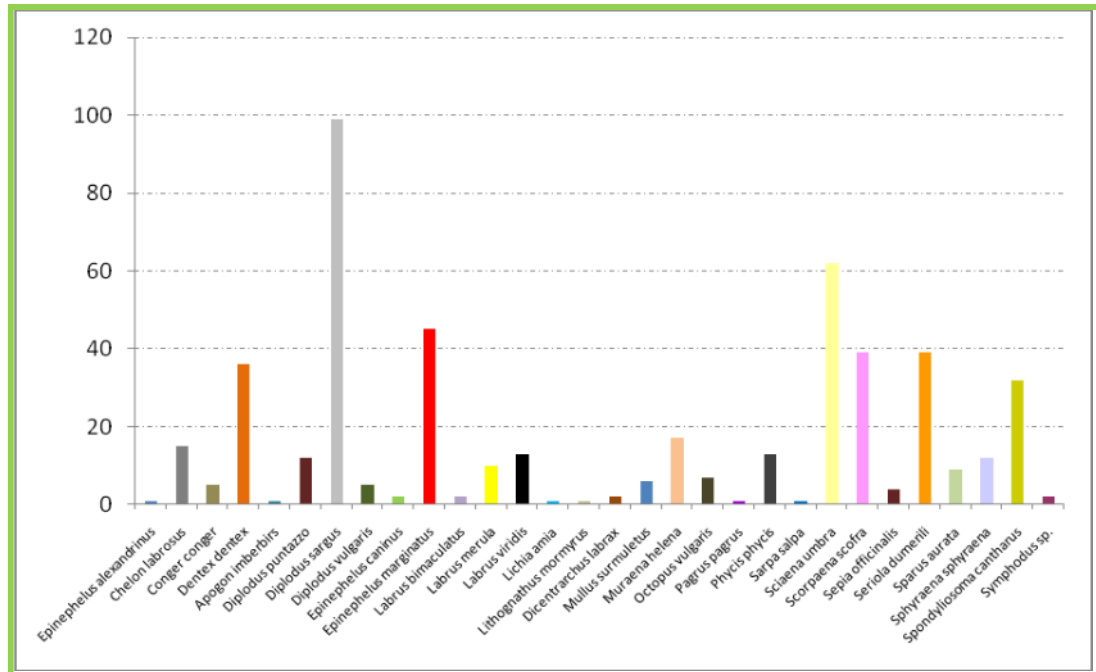
3.2.2. Programa de gestió de pesca submarina.

El protocol que regula la pesca submarina en aigües de les Reserves Naturals, determina que les persones autoritzades en aquesta pràctica estan obligades a lliurar un full de captures amb informació de les seves jornades de pesca a la zona. En base a les dades presentades pels pescadors submarins se n'extreu informació referent al perfil de les captures.

Fins hores d'ara, en 2012 fou l'any on més autoritzacions de pesca submarina es varen trametre: 106 sol·licituds, de les quals 4 foren denegades. Per tant, s'autoritzaren 102 persones per a la pràctica de la pesca submarina en aigües de les Reserves, de les quals en lliuraren el full de captures 70; és a dir, un 68,6 % dels autoritzats. Els principals resultats de l'anàlisi d'aquests fulls de captures foren:

- 21 dels pescadors autoritzats no van realitzar cap sortida a la zona protegida durant aquest any.
- La mitja de jornades de pesca anuals fou de 5,11 dies per pescador.
- Les dades referents a les captures declarades foren inferiors a l'any anterior, amb 504 captures, la qual cosa suposa l'extracció de més de 900 kg de Peix.

- Les principals espècies objecte de les captures, per ordre quantitatiu foren: el sarg (*Diplodus sargus*), l'escorball (*Sciaena umbra*) i l'anfós (*Ephinepelus marginatus*). Un any més, el sarg es consolida com la principal espècie objecte de captures de pesca submarina en aigües de les Reserves.

Gràfic 1. Captures declarades pels pescadors submarins autoritzats en 2012.

3.3. Àrea d'ús públic.

Foto: Jordi Serapio.

S'inclouen en aquest apartat totes les actuacions dirigides a garantir un ús públic de qualitat compatible amb la conservació de l'espai protegit així com a la difusió dels valors de les Reserves entre el públic general.

3.3.1. Programa d'Interpretació i educació ambiental.

Interpretació Ambiental.

L'oferta educativa de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent ofereix dues sortides interpretatives:

- *Història i llegenda des Vedrà*, dirigida als alumnes de 4t de primària i que es duu a terme a la finca pública de ses Païsses de cala d'Hort.
- *Viu una illa, reserva't un espai!*, adreçada als alumnes de batxillerat i cicles formatius, que té lloc a l'illa de sa Conillera.

ITINERARI	SORTIDES	ALUMNES
Història i Llegenda des Vedrà	8	185
Viu una illa, reserva't un espai!	5	84
TOTAL	13	269

Taula 1. Sortides educatives 2012.

Cadascuna d'aquestes sortides és atesa per una educadora ambiental que realitza també una activitat prèvia sobre l'itinerari a l'aula.

El gràfic següent mostra l'evolució en el temps del nombre d'alumnes atesos i es pot observar que després de l'elevat nombre de visites escolars de 2011, en 2012 hi va haver una davalla molt forta. Part d'aquest fet és conseqüència de les despeses corresponents al lloguer de l'embarcació per la visita a Conillera però d'altra banda en 2012 han estat molts pocs els grups que han demanat participar en l'itinerari "Història i llegenda des Vedrà".

Gràfic 2. Evolució en el temps dels escolars que han participat en el programa d'interpretació de les Reserves.

Setmana del Mar.

La XV edició de la Setmana del Mar, va tenir lloc entre la darrera setmana del mes de gener i la darrera de març, amb un total de **6 sortides** a l'illa de sa Conillera i la participació de **138 alumnes**. Cal assenyalar que aquesta xifra hauria de ser molt més elevada ja que participaren en el programa 10 grups amb un total de 246 alumnes, però les condicions meteorològiques adverses varen impedir que tots tingueren l'oportunitat de visitar l'illot.

Com ja és habitual alguns dels membres de l'equip de gestió de les Reserves, en aquest cas la tècnica i una de les educadores ambientals, formaren part en el mes de gener del Jurat de selecció dels treballs presentats.

Foto: Setmana del Mar.

Visites guiades públic general.

A més de les activitats organitzades per les Reserves pel públic general, enguany es va atendre també un grup de 25 persones (en aquest cas professors d'un dels centres de l'illa) que demanaren una visita guiada a sa Conillera.

3.3.2. Programa d'Activitats per Públic general.

En 2012 es va augmentar molt el nombre d'activitats dirigides al públic general, passant de 13 activitats en 2011 a **23**; entre les que hi hagueren visites guiades, excursions marítimes, conferències, tallers, etc. Com ja ha estat habitual en els darrers anys l'obra de teatre "Les xarxes a escena!" va tenir una excel·lent acollida esgotant-se totes les entrades disponibles. També cal destacar l'excel·lent acollida que varen tenir els actes de celebració dels 10 anys d'existència de les Reserves Naturals.

Cal destacar que en el mes de maig es varen aprovar, per Acord de Consell Directiu d'Espais de Natura Balear (BOIB Núm. 70, de 17 de maig de 2012 i BOIB 71 de 19 de maig de 2012), les tarifes aplicables als serveis i activitats realitzades per aquest ens públic. En concret, les tarifes que afecten les activitats organitzades des de les Reserves són:

	Visites guiades	Visites temàtiques	Tallers
0-3 anys	Gratuït	Gratuït	Gratuït
Menors 12 anys	2 €	6 €	4 €
Majors 12 anys	4 €	8 €	6 €

Taula 2. Tarifes de les activitats als espais naturals protegits.

D'aquesta manera des de juny fins al mes de desembre, s'ingressaren un total de **2.886 €** en activitats de públic general (visites guiades, visites temàtiques i tallers) organitzades des de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent.

El nombre total de participants en les agendes de 2012 fou de **1.437 persones**. Les activitats realitzades foren:

- Colors i textures: líquens de sa Conillera. Teresa Marí, biòloga especialitzada en líquenologia, va fer una visita guiada a sa Conillera per a donar a conèixer alguns dels líquens presents a l'illa així com les seves principals característiques i curiositats.

Fotos: Marta Tur.

- *Passes sota la lluna plena.* En 2012 es va fer aquesta activitat en quatre ocasions. Es tracta d'un recorregut nocturn pel litoral de platges de Compte per anar gaudint del paisatge dels illots sota la lluna plena i conèixer-ne els seus principals trets.
- *Aus marines en perill: entre la terra i el mar.* Conferència a càrrec de Pep Arcos, coordinador del programa marí de SEO/Birdlife, per a conèixer la forma de vida, amenaces i situació actual de les principals aus marines presents a les nostres illes.
- *Descobreix sa Conillera.* Itinerari guiat pel camí de pujada al far de sa Conillera on es donen a conèixer els valors naturals i patrimonials de l'illot així com els principals trets de tot l'espai natural protegit. Aquesta activitat té molt bona acollida entre el públic general; en 2012 es va fer i omplir en cinc ocasions i encara així quedà molta gent en llista d'espera.

Foto: Marian Costa.

- Les Reserves fan 10 anys! El 15 de febrer es varen complir deu anys des de la declaració de Reserves Naturals i per aquest motiu es va organitzar una jornada festiva amb una excursió marítima seguida d'una paella popular a ses Païsses de cala d'Hort. L'estat de la mar no va permetre sortir a navegar per la qual cosa es va fer una sortida pel litoral i l'excursió marítima fou posposada unes setmanes després. Participaren en aquesta celebració un total de 120 persones entre les que havia representants del Govern Balear, l'Ajuntament de Sant Josep i el Consell Insular així com molts "amics" de les Reserves.

Fotos: Virgínia Picorelli.

- Solpost als illots. Sortida amb embarcació per gaudir de la posta de sol des de la mar, amb explicacions referents als valors naturals, culturals i paisatgístics de l'àmbit protegit. En 2012 es va fer aquesta activitat en dues ocasions, una de les quals va haver de ser repetida gratuïtament per haver fallat la megafonia de l'embarcació durant la sortida.
- Els Illots des de la Mar. Sortida diürna amb embarcació entorn els illots de les Reserves per a donar a conèixer els valors de l'espai natural i el perquè de la seva protecció. L'activitat es va fer en quatre ocasions.
- Mirades submarines. Lliurament dels premis del concurs *Objectiu: el fons marí* i inauguració de l'exposició fotogràfica que, una vegada més, es va fer al far de ses Coves Blanques i va estar oberta al públic dues setmanes.
- Les xarxes a escena! representació de l'obra de teatre, dirigida al públic general, on s'escenifica un dels principals problemes dels nostres fons: la presència de xarxes de pesca abandonades.

Un moment de la representació i al Photocall. Fotos: Jordi Serapio i Virgínia Picorelli.

Aquesta fou la 4ta ocasió en què es va representar l'obra i, una vegada més va tenir una fantàstica acollida esgotant-se totes les entrades disponibles. En aquesta ocasió la representació va tenir novetats: nous personatges, balls i cançons. A més es va muntar un photocall per a que els assistents es poguessin fotografiar amb els actors la qual cosa fou tot un èxit.

- Preparam el Nadal: taller per a fer decoració nadalenca a partir de materials naturals i reciclats. El taller va agradar molt als participants que s'anaren amb bones idees per a preparar els Nadals amb originalitat

Fotos: Maribel Juan i Marta Tur.

A més de les activitats realitzades, es varen proposar tres més que finalment foren suspeses: dues d'elles per les condicions adverses en l'estat de la mar (taller d'espart i una visita a sa Conillera) i una altra (passes sota la lluna plena) per tenir poca gent inscrita.

ACTIVITAT	DATA	LLOC REALITZACIÓ	PARTICIPANTS
Colors i textures: líquens de sa Conillera	21/01/12	Sa Conillera	27
Passes sota la lluna plena	10/03/12	Litoral platges de Compte	40
Passes sota la lluna plena	7/04/12	Litoral platges de Compte	12
Les Reserves fan 10 anys!	20/05/12	Ses Païsses de cala d'Hort	120
Descobreix sa Conillera	26/05/12	Sa Conillera	28
Les Reserves fan 10 anys! 2 (excursió marítima)	3/06/12	Àmbit marí	120
Aus marines en perill: entre la terra i el mar	4/06/12	Club Diario de Ibiza	27
Objectiu: el fons marins			6
Descobreix sa Conillera	9/06/12	Sa Conillera	27
Solpost als illots	16/06/12	Àmbit marí	98
Descobreix sa Conillera	7/07/12	Sa Conillera	30
Els illots des de la Mar	21/07/12	Àmbit marí	65
Solpost als illots	28/07/12	Àmbit marí	78
Descobreix sa Conillera	11/08/12	Sa Conillera	32
Solpost als illots	26/08/12	Àmbit marí	66
Els illots des de la Mar	8/09/12	Àmbit marí	62
Descobreix sa Conillera	22/09/12	Sa Conillera	30
Passes sota la lluna plena	29/09/12	Litoral platges de Compte	15
Els illots des de la Mar	6/10/12	Àmbit marí	70
Mirades submarines	19/10/12	Far de ses Coves Blanques	50
Passes sota la lluna plena	27/10/12	Litoral platges de Compte	9
Preparam el Nadal	24/11/12	Far de ses Coves Blanques	20
Les xarxes a escena	30/11/12	Auditori Santa Eulària	405

Taula 3. Activitats d'Agenda 2012.

Per a cadascuna de les activitats es fa un cartell que es difon per correu electrònic, a través de la pàgina web de Balears Natura i pel facebook.

3.3.3. Programa de difusió ambiental.

L'informadora adscrita als Espais Naturals de Pitiüses s'encarrega de distribuir el material divulgatiu i donar difusió diversa sobre les Reserves mitjançant diverses vies:

- Repartiment d'informació als usuaris de la zona tant en les jornades de navegació en l'àmbit marí com en centres de busseig, pantalans del club nàutic, empreses turístiques, cofreries de pesca, etc.

Foto: José V. Ripoll.

- Distribució de tríptics i material divers (cartells agenda d'activitats, pòsters, etc) en punts d'interès com ara Ajuntaments, centres joves, oficines d'informació turística, consells insulars, etc.
- Atenció al públic en oficines i telefònicament així com difusió de les activitats o altra informació relativa a l'espai protegit via correu electrònic.

3.3.4. Programa Concurs fotografia submarina.

En 2012 va tenir lloc el 4t concurs de fotografia submarina dirigit a tots els usuaris de les Reserves, en el qual participaren 6 fotògrafs i es presentaren un total de 54 fotografies distribuïdes entre les diferents categories.

Com ve essent habitual, s'establiren quatre categories: ambient, fauna, macro i foto denúncia (tema de 2012). El nombre de fotografies presentades al concurs fou ben inferior al de l'edició anterior però d'una molt bona qualitat. El jurat d'aquesta edició fou:

- Manu San Félix, com a fotògraf submarí de reconegut prestigi.
- Vicent Guasch, fotògraf de natura.
- Álex Boix, representant de la xarxa de centres de busseig.
- Diego Ponce, llicenciat en Ciències del mar.
- Virgínia Picorelli, tècnica de les Reserves Naturals.

Els guanyadors de l'edició de 2012 foren: Joan Sans , en les categories Macro i Foto denúncia, i en Simon Vila Font, en les categories Ambient i Fauna. Es va decidir donar un accèssit a José Oliver Martínez per ser el participant amb millor puntuació després dels guanyadors.

Guanyadora categoria Ambient. Autor: Simon Vila Font.

Els premis, de caràcter simbòlic, foren un llot de llibre de temàtica marina així com una invitació per dos persones per a gaudir d'una sortida marítima entorn els illots.

Com a part del premi de l'edició anterior, els guanyadors de 2011 foren premiats amb una jornada formativa a Formentera en fotografia submarina a càrrec d'en Manu San Félix.

Foto: Xavi Mas.

3.3.5. Programa d'Exposicions.

Exposició "Mirades submarines".

Com ja és habitual en els darrers anys, es va fer l'exposició "Mirades submarines" on s'exhibiren les fotografies guanyadores al concurs de fotografia submarina de 2012 així com una tria de les presentades a aquesta edició. També s'exposaren algunes fotografies de les edicions anteriors.

La mostra es va instal·lar a les dependències del Far de ses Coves Blanques, a Sant Antoni de Portmany, i va estar oberta al públic durant dues setmanes.

3.3.6. Programa de comunicació

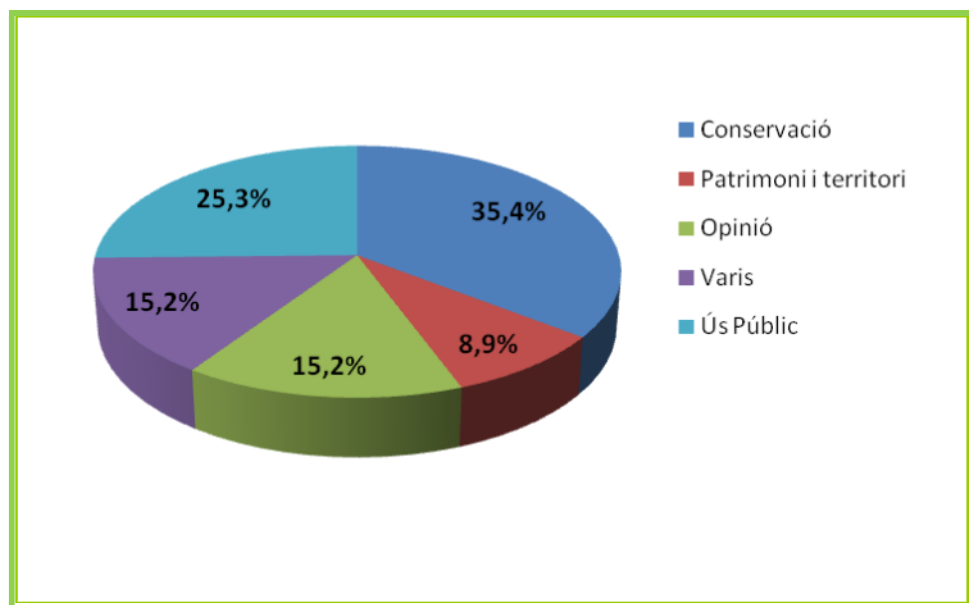
Diàriament es realitza un recull de les notícies de premsa relacionades amb les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent. Al llarg del 2012, s'han publicat en premsa almenys 79 notícies relacionades amb aquest Espai Natural Protegit, de les quals foren:

- 79,80 % *Diario de Ibiza*.
- 17,70 % *Útima Hora Ibiza y Formentera*.
- 2,50 % *Prensa Pitiusa*.

Cal assenyalar que, amb motiu del dècim aniversari de les Reserves, el Diario de Ibiza va treure un bon nombre d'articles fent difusió d'algunes de les activitats d'investigació que s'han dut a terme a l'àmbit protegit. A més, tant l'activitat de celebració dels 10 anys com la del teatre foren cobertes per tots els mitjans (premsa escrita, ràdio i televisió).

Del total de notícies aparegudes en premsa es fa una classificació temàtica en cinc àrees: ús públic, conservació, patrimoni i territori, opinió i varis.

Gràfic 3. Classificació de les notícies de premsa de 2012.

3.4. Àrea d'investigació i seguiment.

Foto: .arxiu RRNN Vedrà.

Aquest apartat es correspon amb un dels principals objectius de les Reserves, que tal i com determina el PORN, és el foment de les tasques científiques i d'investigació per aprofundir en el coneixement dels valors ambientals, patrimonials i paisatgístics de l'espai natural protegit.

3.4.1. Programa de Seguiment de Biodiversitat

Al llarg de totes les sortides de camp a l'àmbit protegit es duu a terme la recollida de dades de totes les espècies faunístiques que s'observen, amb especial incidència en aquelles poblacions de major interès per la seva raresa o endemicitat.

Entre les dades recollides en 2012, cal destacar:

- L'arribada dels primers exemplars de falcó marí (*Falco eleonora*) a es Vedrà i es Vedranell a finals del mes d'abril.
- La troballa d'una ploma de voltor (*Gyps fulvus*) a l'illot de na Plana.
- La presència de dues gavines d'hivern (*Larus ridibundus*) a sa Conillera en ple mes de juliol.
- La presència d'un o dos exemplars d'àguila peixatera (*Pandion haliaetus*) a la zona.
- La constatació de la presència de dues espècies de ratapinyades a Bledes.

Seguiment invertebrats artròpodes

El naturalista realitza tasques de seguiment dels invertebrats artròpodes presents als illots, fent recomptes i captures que després són identificades amb l'assessorament de diferents experts.

Censos de sargantanes.

Es realitzen censos periòdics de sargantanes als diferents illots de les Reserves per a tenir una aproximació de la situació d'aquestes poblacions a l'àmbit protegit. Es fa servir el programa *Distance 0.4* mitjançant el qual es pot calcular informàticament la densitat d'individus d'una població.

Per a que aquest mètode sigui vàlid és necessari que es comptin més de 30 individus, per la qual cosa als illots de superfície reduïda (escull Vermell i escull de s'Espartar) no es pot emprar la metodologia i únicament es compten els exemplars que veu l'observador al recórrer l'illot d'una banda a l'altra.

Els màxims d'individus enregistrats en 2012 foren:

ILLA	SUBESPÈCIE	RECOMPTES	MÀXIM
Conillera	<i>P. pityusensis carlkochi</i>	3	45
Illa des Bosc	<i>P. pityusensis carlkochi</i>	3	63
S'Espartar	<i>P. pityusensis kameriana</i>	3	50
Es Vedrà	<i>P. pityusensis vedrae</i>	2	25
Es Vedranell	<i>P. pityusensis vedrae</i>	3	20
S'Espardell de s'Espartar	<i>P. pityusensis frailensis</i>	3	35
Na Gorra	<i>P. pityusensis gorrae</i>	3	49
Na Bosc	<i>P. pityusensis gorrae</i>	3	74
Na Plana	<i>P. pityusensis maluquerorum</i>	3	36
Es Vaixell		1	
Sa Galera		1	0

Taula 4. Censos de sargantanes als illots de les Reserves.

Seguiment de borns

En les jornades de navegació i vigilància marina es fa un seguiment de la presència de borns en aigües de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent. Es recull tota la informació en unes fitxes específiques que inclouen la presa de dades de diferents paràmetres: temperatura de l'aigua, quantitat i mides aproximades de les diferents espècies, condicions meteorològiques, localització, etc. Totes aquestes dades són informatitzades.

Foto: Arxiu RRNN Vedrà.

3.4.2. Programa de Seguiment de Gavines.

Tal i com és habitual, en el mes de maig es va dur a terme, amb la coordinació del personal adscrit als espais naturals, personal de SEO i el cos d'Agents de Medi Ambient de Pitiüses, el cens de gavines de bec vermell (*Larus audouinii*) de la zona dels illots de Ponent. En el cens es va poder constatar la consolidació d'aquesta espècie com a nidificant a l'illa de sa Conillera amb la presència de **230 parelles**.

Foto: Arxiu RRNN Vedrà.

També s'han fet lectures de les anelles en la colònia d'aquest illot amb els següents resultats:

Data lectura	Data anellament	Lloc anellament
19/05/2012	30/06/1999	Sa Conillera
21/05/2012	30/06/1999	Sa Conillera
19/05/2012	30/06/1999	Sa Conillera
31/03/2012	3/07/1999	Sa Conillera
31/03/2012	21/06/2000	Sa Conillera
21/05/2012	21/06/2000	Sa Conillera
19/05/2012	21/06/2000	Sa Conillera
31/03/2012	14/06/2001	Sa Dragonera
31/03/2012	20/06/2005	S'Espardell

Taula 5. Lectura d'anelles de gavina de bec vermell.

Com es pot veure quasi totes les gavines observades foren anellades anys enrere al mateix illot, excepte dues d'elles que provenen d'altres dos espais naturals protegits: el parc natural de sa Dragonera i el parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera.

3.4.3. Projectes d'investigació amb finançament extern.

Títol del projecte: Campanya de marcatge de Virots (*Puffinus mauretanicus*) amb GLS i PTT a sa Conillera-Bosc (Eivissa-Illes Balears)

Les campanyes desenvolupades en 2012 (una en primavera i una altra en estiu) són la continuació dels treballs iniciats l'any anterior als illots de sa Conillera i illa des Bosc, per tal de poder conèixer els patrons de migració i les principals àrees de concentració en el mar del virot (*Puffinus mauretanicus*) al llarg del seu cicle anual.

Les tasques s'emmarcaren en el projecte FAME (Future of the Atlantic Marine Ecosystem, 2010-2013) i el treball de camp es va dur a terme per un equip multidisciplinari d'experts de SEO/Birdlife, l'Institut Espanyol d'Oceanografia i CEBC-CNRS (*Centre de Etudes Biologique de Chizé*).

El desenvolupament de les tasques consistí en:

- Recuperació i marcatge dels adults reproductors amb GLS (geolocalitzadors). Es recuperaren el 70 % dels GLS posats en 2011 i es col·locaren 22 de nous que s'hauran de recuperar en la campanya de 2013.
- Marcatge dels juvenils amb PTT (transmissors via satèl·lit).
- Prospecció dels nius marcats en 2011.

Virots marcats amb un GLS i detall d'un transmissor PTT. Fotos: David García.

Els principals resultats d'aquest estudi foren:

- * Els geolocalitzadors constataren que les zones d'hivernada dels adults reproductors es localitzen a l'Atlàntic (occident de la Península Ibèrica i costes franceses), deixant el Mediterrani en juny i tornant-hi en octubre.

* S'ha obtingut un èxit reproductor d'un 51,9 %, inferior a la de l'any passat.

* Cal donar continuïtat al seguiment de l'èxit reproductor de la població dels illots per tal de millorar els coneixements demogràfics de l'espècie.

Títol del Projecte: Impacte de les rates (*Rattus rattus*) a les poblacions insulars de *Podarcis pityusensis*

Dos herpetòlegs britànics (Paul Hudson i John Newton) varen dur a terme una investigació sobre l'impacte de les rates en les poblacions de sargantanes d'alguns dels illots de les Reserves, basat en l'estudi del creixement de les coes amputades i la relació d'aquest fet amb la coexistència amb les poblacions de rates.

El treball de camp es va distribuir en dues campanyes: la primera en el mes de maig i la segona en setembre.

Títol del projecte: Estudi de l'evolució cromàtica d'exemplars de *Podarcis pityusensis*

En juny de 2012 un equip de biòlegs del departament de Biologia de la Universitat de Miami, dirigits pel Dr. Nathan Dappen, es va desplaçar als illots de les Reserves per a dur a terme la recollida de dades per a un estudi sobre l'evolució dels colors en les poblacions i entre sexes de les sargantanes (*Podarcis pityusensis*). En concret, s'agafaren dades morfomètriques i mesures de color amb un espectrofotòmetre portàtil.

S'aprofitaren les tasques per a la realització de fotografies que il·lustraran un llibre divulgatiu sobre sargantanes de Pitiüses.

3.4.4. Programa de Foment de la investigació.

Prospecció punts seguiment praderies de posidònia

En el mes de maig un equip de la direcció general de Pesca dirigit per n'Elvira Àlvarez va realitzar un parell d'immersions en aigües de les Reserves per tal d'estimar la viabilitat d'instal·lar alguna estació de control de l'estat de salut de les praderies de posidònia.

Tasques d'anellament de corbmarins

Un equip d'ornitòlegs realitzà tasques d'anellament de corbmarins (*Phalacrocorax aristotelis*) per a poder estudiar la situació de les poblacions a Pitiüses i conèixer les seves àrees de dispersió. A cada individu se li col·loquen dues anelles, una de PVC blanca amb tres dígitos i una altra metàl·lica.

En 2012 s'anellaren un total de 6 corbmarins a les Reserves.

3.5. Àrea de participació.

Foto: Virgínia Picorelli.

3.5.1. Reunió de l'Autoritat de Gestió.

El dia 21 de juny va tenir lloc la sisena reunió de l'Autoritat de Gestió a la sala de juntes de l'Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia, en la que s'aprovaren les memòries de gestió dels anys 2010 i 2011 així com el Programa anual d'Execució de 2012.

Foto: Virgínia Picorelli.

3.5.2. Reunió de la Junta Rectora.

El mateix dia 21, i quasi dos anys després de la darrera reunió realitzada, es va celebrar la sisena sessió de la Junta Rectora de les Reserves a les mateixes dependències de l'Ajuntament de Sant Josep. En la reunió es varen presentar les actuacions realitzades en el 2010 i el 2011 així com les previstes per al 2012.

Cal destacar que uns dies abans de la reunió en Jaume Estarellas, va presentar la seva dimissió com a president delegat de la Junta Rectora. És necessari destacar l'excel·lent feina que ha fet en aquest càrrec el qual va ostentar des dels inicis de la declaració de l'espai natural protegit.

El director d'Espais de Natura Balear, José Mª Vicente Martorell, fou en aquesta ocasió l'encarregat de conduir la reunió. Les principals qüestions que es tractaren foren:

- Els problemes de conservació derivats de la presència de cabres a es Vedrà, tema recurrent des de les primeres reunions.
- La preocupació de molts dels assistents sobre el futur de les Reserves davant la propera jubilació del director.
- Cobrament de taxes per algunes activitats i per altres no.
- Oferiment dels caçadors de Sant Josep per a col·laborar de nou en el control de conills de s'Esparter si és necessari.

3.6. Àrea de manteniment.

Foto: José V. Ripoll.

3.6.1. Programa de neteja i manteniment.

La brigada de manteniment adscrita als Espais Naturals realitza sortides periòdiques als illots de les Reserves Naturals per a dur a terme tasques de neteja, especialment a l'illa de sa Conillera. Es procedeix també a enretirar brutor de l'àmbit marí així com objectes peril·losos per a la navegació (soques de grans dimensions, plàstics, boies a la deriva, bidons o restes de xarxes, entre altres).

Entre les principals tasques de manteniment que es varen dur a terme en 2012 cal destacar: la gestió d'una embarcació neumàtica a la deriva o la recollida d'un punt important de concentració de vidres a l'illot de sa Conillera amb més de 100 botelles.

La brigada de manteniment s'encarregà també del manteniment dels senyals de les Reserves: tant pel que fa a la reparació i conservació

dels existents com a la instal·lació dels nous.

Foto: Arxiu RRNN Vedrà.

3.6.2. Projecte d'adequació del camí del far.

Donat el mal estat del camí de pujada al far de sa Conillera, en 2012 es varen dur a terme certes actuacions per tal d'evitar el seu complet deteriorament, en concret:

- Col·locació de les pedres cantoneres a aquelles bandes on havien desaparegut.
- Neteja de les voreres del camí per tal que pugui discórrer sense problemes l'aigua els dies de pluja.
- Neteja de la vegetació que envaïa el camí i processament de les restes forestals.
- Asfaltat d'alguns dels grans forats que solcaven el camí.

Un dels trams de camí arreglats. Fotos: Virgínia Picorelli.

3.6.3. Programa de control de flora al·lòctona.

A alguns punts dels illots es concentren espècies vegetals al·lòctones que cal enretirar per tal d'evitar la dispersió per la resta del territori. En 2012 s'enretirà una taca d'uns 800 m² de *Carpobrotus edulis* a l'Illa des Bosc i una altra de menors dimensions a sa Conillera. Ambdues localitzacions estaven a zones de penya-segats per la qual cosa les tasques es varen dur a terme amb material d'escalada i seguint tot un protocol de feina supervisat pel capatàs, el qual és recurs preventiu.

3.6.4. Programa de Manteniment de vehicles.

Es disposa de tres vehicles tot-terreny assignats al personal de les Reserves, l'embarcació neumàtica "Es Vedrans" i el seu corresponent remolc.

La brigada de manteniment s'encarrega del manteniment bàsic dels cotxes, remolc i eines assignats a les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent. Del manteniment de l'embarcació se n'encarrega el vigilant marí, amb grans coneixements de mecànica, amb el recolzament de la brigada.

3.7. Àrea de vigilància.

Foto: Helena Ribas.

3.7.1. Programa de vigilància.

A principis del mes de gener va finalitzar el contracte temporal del segon vigilant marí, plaça que no tornà a ser coberta en la temporada estival de 2012.

Durant les jornades de vigilància marina es fa un recorregut entorn els illots, s'informa els usuaris marítims i, cas de detectar cap incidència, s'actua en conseqüència. Entre les principals incidències enregistrades durant les tasques de vigilància del 2012 en destaquen:

- 28 casos de desembarcaments no autoritzats als illots. Cal destacar la presència reiterada de diferents grups de piragüistes amb caiacs d'una empresa que pernoctaren a sa Conillera. Els agents de medi ambient van contactar amb l'empresa i varen aixecar un parell d'actes per aquest tema.
- 9 incidències relacionades amb la pesca submarina.
- 2 casos de pescadors recreatius que no duïen la corresponent autorització del Consell i 2 casos de gent pescant bogamarins.
- 2 casos de pesca amb palangre de superfície i un de pesca d'arrossegament.
- 2 incidències derivades d'embarcacions amb música molt elevada, un d'aquests casos fou denunciat pels agents de medi ambient.
- Rescat de fauna ferida: un falcó peregrí (*Falco peregrinus*) i una gavina corsa (*Larus audouinii*), d'ambdues espècies es van fer càrrec els Agents de Medi Ambient de l'illa. També es va trobar una tortuga amb la pota enganxada a una xarxa que fou portada al Centre de Recuperació de Fauna de Sant Antoni.
- 2 avisos de xarxes de pesca professional enrocades.
- Trobada una barca auxiliar a la deriva.

Cal assenyalar que vigilant marí no disposa de capacitat sancionadora per la qual cosa, en moltes ocasions és acompanyat pels agents de Medi Ambient que el recolzen en les seves funcions. En concret, en aquest 2012, s'han fet **49 sortides conjuntes**, sobretot en els caps de setmana quan més vigilància fa falta.

3.7.2. Col·laboracions en vigilància.

Col·laboren també en les tasques de vigilància altres cossos com els GEAS (Grup d'Activitats Subaquàtiques de la Guàrdia Civil) i els Inspectors de Pesca del Consell Insular d'Eivissa. Aquests darrers ens acompanyaren en una desena de sortides en les que s'aixecaren actes per infraccions pesqueres. Els GEAS van fer moltes vegades sortides puntuals a les Reserves quan se'ls hi va demanar suport i també van fer denúncies per qüestions relacionades amb la pesca submarina i els desembarcaments no autoritzats.

3.8. Àrea d'administració.

Foto: Jorge Calvo.

3.8.1. Programa de gestió administrativa.

En 2012, l'equip tècnic i directiu adscrit a les Reserves, va tramitar un total de 115 autoritzacions:

TIPUS EXPEDIENT	NOMBRE SOL·LICITUDS	FAVORABLE	DESFAVORABLE
Autoritzacions Àrea Ús públic	3	3	0
Autoritzacions Àrea Conservació	110	106	4
Autoritzacions Àrea socioeconòmica	2	2	0

Taula 6. Tipologia de les autoritzacions emeses en 2012.

Autoritzacions àrea de conservació:

La immensa majoria de les autoritzacions d'aquesta àrea es corresponen en sol·licituds per a la pràctica de la pesca submarina en aigües de les Reserves. En 2012 s'han tramitat 106 autoritzacions de les quals 4 foren denegades.

La resta d'autoritzacions d'aquest apartat es corresponen a actuacions de seguiment de fauna. En el desenvolupament d'aquestes tasques els investigadors són acompanyats per personal de les Reserves.

Autoritzacions àrea de desenvolupament socioeconòmic:

S'inclouen en aquest apartat dues autoritzacions per a la recollida d'espart a l'illot de s'Espartar.

Autoritzacions ús públic:

Les autoritzacions emmarcades en l'àrea d'ús públic es corresponen bàsicament amb les visites als illots per a la realització de fotografies per a il·lustrar dos llibres. En el desenvolupament d'aquestes tasques les persones autoritzades foren acompanyades per personal de les Reserves Naturals.

3.8.2. Programa de Formació.

En 2012 s'ha participat en les següents activitats formatives:

- 20/06: jornada tècnica *Posidonia oceanica* al Consell Insular d'Eivissa. Hi assistiren el naturalista (Jorge Calvo), les educadores ambientals (Marta Tur i Lina Torres) i la tècnica (Virgínia Picorelli).

- 15/11: curset de manipulador d'aliments, impartit a les educadores ambientals (Marta Tur i Lina Torres) per l'empresa responsable del servei de prevenció d'ENB.

- 19 i 20 de novembre: curs a Formentera "Mecanismes innovadors de gestió financera als Espais Naturals Protegits" (Europarc). Hi assistiren la informadora (Helena Ribas), una de les educadores ambientals (Marta Tur) i la tècnica (Virgínia Picorelli).

3.8.3. Programa de documentació.

A les oficines de les Reserves Naturals es disposa d'una petita biblioteca amb documentació diversa sobre biodiversitat, espais naturals protegits, legislació, patrimoni, etc. què és de gran utilitat per a les tasques de gestió i també es consultada puntualment per investigadors i estudiants.

Per qüestions pressupostàries enguany no s'ha adquirit nou material però s'ha pogut augmentar el fons documental amb les aportacions rebudes de: GOB, Europarc i el parc natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter.

3.9. Àrea d'avaluació.

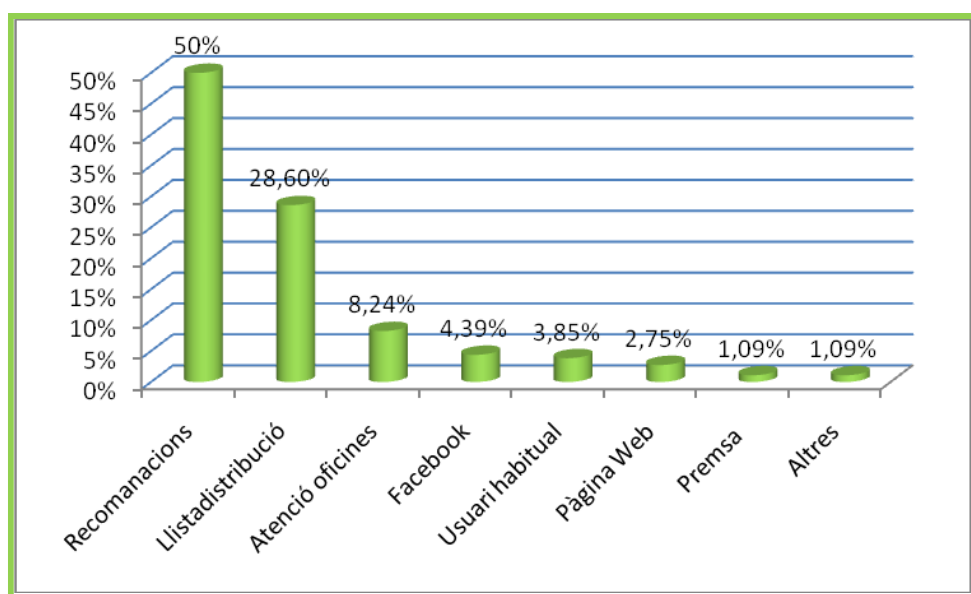

Foto: Joan Antoni Riera (Diario de Ibiza).

3.9.1. Programa d'avaluació activitats ús públic.

En les diferents activitats dirigides al públic general els participants omplien una fitxa d'avaluació on es recullen les seves impressions. Aquesta informació s'ha traslladat a una base de dades i el seu anàlisi ens permet avaluar les activitats que s'organitzen des de les Reserves així com la feina de part de l'equip de gestió. Entre els principals resultats, de 182 enquestes analitzades, destacar:

- Valoració mitja de l'atenció rebuda durant la inscripció = 8,91.
- Valoració mitja de la feina de l'educadora = 9,09.
- Valoració mitja de l'activitat = 8,94.
- A més de participants de totes les illes, hem comptat amb públic procedent d'altres zones del país com Catalunya, Madrid, Saragossa o Lleó.
- Pel que fa a com van conèixer l'activitat:

Gràfic 4. Vies per les que els usuaris han conegut l'activitat.

- Com a activitats que proposen els usuaris hi ha temàtiques tan diverses com la malacologia, la micologia, la Meditació-Zen, el voluntariat o la fotografia.